

Марков Д. В.
студент кафедри германської філології
Сумського державного університету
м. Суми, Україна
Ущатовська І. В.
науковий керівник
ст. викладач кафедри германської філології
Сумського державного університету
м. Суми, Україна

ЗАСОБИ МОВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФЕНОМЕНУ ПАТРІОТИЗМУ У АНГЛОМОВНОМУ ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ

Внутрішнім змістовим наповненням патріотизму є ознаки – результати процесу осмислення сутності означеного суспільного феномену, представленому в газетному англомовному дискурсі. Характерною рисою сучасних ЗМІ є пошук нових, яскравих засобів: слів, образів, стилістичних прийомів. Для підсилення виразності й емоційності мови, для більш точного втілення змісту й висловлення узагальненого значення, створення оцінного ефекту в мові ЗМІ використовуються різні художні тропи. Вагомий корпус прикладів, що реалізує феномен патріотизм, у англомовному газетному дискурсі, представлений такими мовними засобами: метафора, епітет, порівняння.

Метафора як феномен свідомості проявляється не тільки в мові, але й у мисленні, у дії: «Наша буденна поняттєва система, у межах якої ми думаємо та діємо, по суті своїй метафорична» [3, с. 256]. Здебільшого цей художній засіб використовується для корегування поведінки адресата на емоційному рівні, що організовує та структурує людське сприйняття довколишнього світу. У англомовному газетному дискурсі виявлено метафори, що наповнюють поняття «патріотизм» такими характеристиками:

- спосіб викликати негативну реакцію читача – лексеми, що наділяють поняття «патріотизм» зневажливою конотацією: *in tumult of patriotism* [7, Apr 21, 2003], *a strong dose of patriotism* [4, May 28, 2019], *patriotism suddenly looking phoney* [8, Jan 22, 2019], *show of patriotism* [4, Jun 30, 2016], *is fashionable to deride patriotism* [4, Jun 30, 2007], *patriotism – it's the last refuge of a scoundrel according* [4, Jun 19, 2016], *patriotism and pageantry* [7, March 5, 2019], *orgy of patriotism* [4, Jun 10 2006], *Of all the moral and intellectual nonsenses available to us, patriotism is among the dumbest. To be proud of others' achievements is the same as standing in your living room, awarding yourself a medal for the performance of Paula Radcliffe at the marathon* [7, Mar 31, 2007], *We're going to do everything short of what's downright criminal. Ethics don't matter. Patriotism doesn't matter* [6, May 11, 2019], *Patriotism is love of one's country, but*

are countries really appropriate objects of love? [7, Mar 31, 2007], *crack of patriotism* [7, May 17, 2003];

- маніпуляційне використання патріотизму: *capitalise on Olympics patriotism* [7, Aug 20, 2012], *can't hide behind patriotism* [7, Aug 14, 2017], *in tumult of patriotism* [7, 21 Apr, 2003], *grief and a mist of defiant patriotism* [7, Jul 01, 2019], *lure of false patriotism* [7, Mar 28, 2014].

- спосіб викликати позитивну реакцію читача – лексеми, які наділяють поняття «патріотизм» позитивно-урочистою конотацією: *a wave of patriotism* [7, Mach 8, 2019], *to stoke patriotism* [4, Aug 15, 2018], *the dance was "a display of patriotism"* [4, Oct 4, 2013], *the heinous crimes against patriotism* [4, Jun 22, 2009], *the battle that ensued as a fight for nothing less than civilization itself that was won by Allied forces who were driven by spirit, patriotism and military might* [4, Jun 6, 2019], *patriotic sentiment* [5, Oct 8, 2018], *responding to the anger with a measure of patriotism* [5, Oct 2, 2018], *patriotism is back in intellectual fashion* [7, Dec 27, 2005], *patriotism is back* [7, Jan 25, 2011], *a bit of patriotism could make us all happier* [7, Apr 22, 2012].

Епітети, як найбільш популярні мовні засоби, яскраво репрезентуючи феномен патріотизм, виявляють авторське бачення картини світу. Цей художній троп допомагає дати яскраву оцінку певному факту, загострити увагу читача, характеризуючи об'єкт з погляду авторського сприйняття, обов'язково містить суб'єктивну оцінку відповідного факту [1, с. 127]. В англomовному газетному дискурсі виявлено епітети, що наповнюють поняття «патріотизм» такими характеристиками:

- чутливість: *heart-felt patriotism* [4, Jun 20, 2018], *compassionate outward-looking patriotism* [7, May 13, 2019], *defiant patriotism* [7, Sep 12, 2002], *quiet patriotism* [7, Apr 01, 2003], *cultural patriotism* [7, Nov 19, 2001], *wounded patriotism* [7, Feb 10, 2017];

- виваженість: *not blind patriotism* [7, Jan 7, 2014];

- дієвість: *embattled patriotism* [4, Jun 22, 2014];

- осуд: *phoney patriotism* [6, Jun 25, 2017], *foul patriotism* [4, Aug 9, 2012], *vacuous patriotism* [6, Jan 22, 2019];

- насмішка: *feigned patriotism* [4, Mar 18, 2018], *patriotism is not arrogant, or overbearing* [4, Jul 6, 2018];

- зневага: *plastic patriotism* [6, Apr 13, 2018];

- масштабність: *radical patriotism* [5, May 3, 2019], *party's patriotism* [7, Oct 09, 2003], *local patriotism* [7, Mar 18, 2004];

- територіальність: *france's economic patriotism* [7, Aug 30, 2005], *british patriotism* [3, Mar 12, 2019], *chinese patriotism* [7, Sep 4, 2012], *Welsh patriotism* [5, Mar 25, 2019], *german patriotism* [7, Mar 20, 2001], *english patriotism* [7, Apr 22, 2012], *russian patriotism* [7, Aug 27, 2005], *italian patriotism* [7, Dec 7, 2016];

- позитивність: *good honest patriotism* [4, Mar 24, 2005], *cultural patriotism* [7, Nov 19, 2001].

Особливої наочності, виразності та асоціативності надає вислову порівняння. Уведення в текст цього художнього засобу допомагає авторові

створити в читача більш чітке уявлення про події, що описуються [2, с. 8]. Порівняння: *Tory Cabinet Minister Andrea Leadsom 's patriotism is all the hypocrisy of a well-heeled banker waving a cheap plastic Union Jack made in China* [8, Jun 25, 2017], *patriotism ambiguous and conveniently pliable tool* [8, Sep 7, 2017], *american patriotism is a revelation* [7, Jul 2, 2015] .

Отже, в англomовному газетному дискурсі помітна тенденція до експресивного викладення матеріалу. Найпоширенішими мовними засобами є метафори, епітети та порівняння, які виявляють негативні (осуд, зневага, насмішка) та позитивні (масштабність, дієвість, чутливість, вираженість) оцінні характеристики досліджуваного феномену. Створюючи образ і апелюючи до уяви, у результаті взаємодії ці художні засоби породжують розуміння, яке сприймає розум. Їх використання в публіцистичному дискурсі максимально посилює вплив на формування або зміну мовної картини світу читача, оскільки дозволяє індивідуалізувати визначальну глибинну рису патріотизму, зосереджуючи на ньому увагу та сприяючи підвищенню емоційно-оцінного впливу у газетній інформації.

Список використаних джерел

1. Онопрієнко Т. М. Епітет як первісний троп і системоутворюючий центр тропіки. *Вісник ЖДПУ*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2001. № 8. С. 127–130
2. Овсянко О. Л. Структурно-семантичні модифікації англomовних прислів'їв у художньому та публіцистичному дискурсах : автореф. дис ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2017. 20 с.
3. Lakoff G. *Metaphors We Live By*. Chicago : Chicago University Press, 1985. 242 p.
4. Daily Mail Online [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.dailymail.co.uk/home/index.html>
5. Morning Star [Electronic resource]. – Access mode : <https://morningstaronline.co.uk/>
6. Mirror Online [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.mirror.co.uk/search/?q=https%3A%2F%2Fwww.mirror.co.uk%2F>
7. The Telegraph Online [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.telegraph.co.uk/search.html>
8. Sunday Express [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.pressreader.com/uk/sunday-express-1070/20190526/page/4>

Марков Д. В. Засоби мовної реалізації феномену патріотизм у англomовному газетному дискурсі / Д. В. Марков; науковий керівник: І. В. Ущাপовська // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний вимір філологічних наук». – Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2019. – С. 91-94